

Obsah: **Úvodník - Táta má vždycky pravdu!!**
Sportovní zprávy
Zprávy ze školy a školní družiny
60. výročí konce války, osvobození...
Den Země na Trutnovsku
Paní starostka o sokolovně
Stopem přes tři oceány XI. - Martin Duda
Informace, zprávy, inzerce

Úvodník - Táta má vždycky pravdu!!

Tenhle slogan znají důvěrně rodiče a v obdobné formě i pedagogové, sportovci - a konečně i všichni zaměstnanci ve styku se svým šéfem. Ve sportu se říkávalo: Pravidlem číslo 1 je: Rozhodčí má vždycky pravdu! Pravidlo číslo 2: "Pokud rozhodčí pravdu nemá, platí pravidlo číslo 1.

Námětem pro můj dnešní úvodník byla čerstvá zkušenost z okresního přeboru ve vybíjené. Měl jsem na triku týmy kluků i děvčat ze dvou škol - ze Svobody nad Úpou a z Mladých Buků. Jeden den to byly děti 4. a 5. tříd, ve druhém dni šestých tříd. Vybíjená byla původně průpravná hra pro velké sporty, především pro volejbal a basketbal. Na školách se hrávala podle odlišných pravidel. Postupně se pravidla sjednocovala - a na školních turnajích se již používají pevná pravidla - a hru řídí zkušený rozhodčí. Ti samozřejmě nepřipouštějí dohady o svém rozhodnutí. Žáci škol, kde nejsou velké tělocvičny, si pravidla různě upravují. Hrávají i bez rozhodčích a přestupky řeší dohodou. Začátečníkům nejvíce dělají potíže přešlapy, kroky s míčem, přihrávky přesahující "tři dotečky" apod. Rozhodčí na turnajích reagují na přestupky přerušением hry a příslušným trestem: ztrátou míče a napomenutím nebo vyloučením hráče ("vybití"). U zkušených sportovců nejsou problémy, ale žáci a zvláště žákyně, které nemají příliš mnoho herních zkušeností, se snaží rozhodnutí rozhodčího zvrátit. Sport ale není parlament. Rozhodčí rozhoduje - a hráči hrají. Problémy jsou vždycky s horšími týmy a se špatnými hráči.

Proč jsem zařadil tenhle problém do úvodníku? Dodržování a respektování pravidel je důležité nejen ve sportu, ale také v rodině, při výchově ve škole i v občanském soužití ve společnosti. Každá mince má však dvě strany. Tátové (a mámy), rozhodčí, trenéři, učitelé a představení si svou autoritu budují pevným a spravedlivým přístupem k řešení problémů - a ne vždy jsou za svou náročnou a odpovědnou práci oceňováni. Bez pevných ráďů a pravidel by však nemohla dobře fungovat ani rodina, natož pak celá společnost. Někdy mívám pocit, že

si poslední dobou mnozí pletou demokracii s anarchií. Mám na mysli vztah dětí a mládeže k dospělým a obecně k autoritám.

Raději ale obraťme list. Víte, co je nového ve Svobodě?

NAŠI ŽÁCI A ŽÁKYNĚ NA PŘIJÍMAČKÁCH USPĚLI!

Vzhledem k ochraně osobních dat se nikdo kromě jednotlivých studentů, kterých se to přímo dotýká, nedozví výsledky přijímacích zkoušek na střední školy. Proto pouze díky vstřícnosti žáků, kteří nám zavolali, poslali SMS nebo nám přišli do školy oznámit výsledky své zkoušky víme, že se zatím všichni na zvolené školy dostali. Jim i jejich učitelům gratulujeme!

KONEČNĚ MÁME KINOKAVÁRNU!!

Sourozenci Šášinkovi rozejeli v nově vybudovaném MUSICKLUBU DEPRESE (vedle restaurace HELENA ve Svobodě nad Úpou pestrout denní nabídku a nedělní programy pro mládež i pro dospělé. Teď ještě zakoupili promítací plátno a zahájili pravidelná středeční představení - DVD promítání celovečerních filmů. Začátky jsou každou středu od 20ti hodin. Jaké filmy můžete shlédnout?

- středa 20. dubna 2005 - ZRŮDA - oskarový horor USA
- středa 27. dubna.2005 - JEDNA RUKA NETLESKÁ - úspěšný český film
- středa 4. května 2005 - POKUŠENÍ - podrobnosti dodáme příště

Kromě promítání filmů nabízí Šášinkovi další využití jejich kinokavárny. Již tuto neděli 24. 4. uděláme "ochutnávku"promítání digitálních fotografií ze života v našem městě. Začátek bude v 16 hodin. Je to zajímavá zpráva zvláště pro občany, kteří se moc nekamarádí s počítačem. Na plátno můžeme promítat nejen fotografie, ale třeba i zajímavosti z webových stránek města. Spolupráci nabízíme všem fotoamatérům, kteří pracují s digitálními fotoaparáty nebo videokamerami.

St. Ondráček

nahoru - obsah

Sportovní zprávy

FOTBAL

HAVEX STRÁŽNÉ:MFC SVOBODA 3:2 (0:1)

B: Kosina, Louda (penalta)

První jarní zápas se opět nepovedl.V prvním poločase jsme se ujali vedení a vytvořili několik šancí. Bohužel hráči zaspali začátek druhé půle, kdy soupeř vyrovnal. Následovalo několik šancí, ale

bohužel ani jedna nebyla proměněna v gól. Poté soupeř z penalty zvýšil náskok. Ke konci utkání jsme vše vsadili na útok a po brejku domácího hráče musel náš obránce řešit situaci faulem - byla odpískána penalta. V nastaveném čase se rozhodčí smíloval a odpískal penaltu i v náš prospěch, bohužel dost pozdě.

I přes neúspěch bych chtěl pozvat všechny fanoušky na neděli 24.4 kdy se utkáme na domácím hřišti s s Jiskrou Prosečné. Výkop je stanoven na 17.00 hod.

Pavel Vlček

LYŽOVÁNÍ

Lyžaři sice oficiálně zakončili letošní sezonu, ale práce na areálu máme ještě dost. Zveme proto všechny členy i příznivce na sobotní brigádu. Začátek je v 8 hodin. Hrábě, případně rýče s sebou!

Petr Kadrmas

BASEBALL

Po přípravných turnajích a oblastních soutěžích začala baseballová sezóna i v celostátních soutěžích. První vlaštovkou byla dvě utkání prvního kola Českého poháru. V pražském derby záložních celků porazili Titans Praha C domácí Green Rollers Krč 7-5. O hodinu později a o pár kilometrů jižněji pak vyhráli v "nostalgickém" zápase hráči Býčích žláz Praha nad Bongem Liberec 8-5. Ve druhém kole se oba vítězové střetnou s týmy s nedávnou extraligovou zkušeností. Céčko "Titánů" se utká se Sokolem Hluboká, zatímco Býčí žlázy (tým zkušených extraligových hráčů) přivítají SB Rýchory. Druhé kolo je na programu 30.4. a jeho vítězové se již mohou těšit na to, že ve 3. kole přivítají 14.5. na svém hřišti extraligový celek.

Muži SB Rýchory mají před sebou těžké ligové utkání. Tuto sobotu přivítají na hřišti v Mladých Bukách ve dvojzápase Arrows Ostrava B (začátek prvního utkání již ve 13 hodin) - a .příští víkend jedou do Prahy na druhé kolo Poháru.

Valná hromada SB Rýchory se konala v pátek 8.4.05 v 19. hod. na ZŠ Mládežnická. Novým předsedou klubu byl zvolen Ing. Zdeněk Louda, účetnictví povede Roman Klempíř, trenérem a koučem týmu je Jakub Nečina, ve výkonném výboru jsou Oldřich Vydra, Tomáš Med, Ing. Jiránek, Petr Vaněk. Práci s mládeží má na starosti St. Ondráček.

Termínová listina ČML 2005

(zápasy SB Rýchory): **) dvojzápasy
so 23.4. 13.00 Rýchory - Arrows Ostrava **)
so 7.5. 16.00 Pelik. Bučovice - SB Rýchory
ne 8.5. 10.00 Pelik. Bučovice - SB Rýchory

so 21.5. 13.00 Loko Louny - SB Rýchory **)
 so 28.5. 13.00 SB Rýchory - Tempo Praha **)
 so 4.6. 16.00 SB Rýchory - Orlice Choceň
 ne 5.6. 10.00 SB Rýchory - Orlice Choceň
 so 18.6. 16.00 Frýdek-Místek - SB Rýchory
 ne 19.6. 10.00 Frýdek-Místek - SB Rýchory
 so 25.6. 16.00 Blesk Jablonec - SB Rýchory
 ne 26.6. 16.00 SB Rýchory - Blesk Jablonec
 so 20.8. 13.00 Třebíč Nucl. - SB Rýchory **)
 ne 28.8. 13.00 SaBaT Praha - SB Rýchory **)
 so 3.9. 16.00 SB Rýchory - Cann. Šumperk
 ne 4.9. 10.00 SB Rýchory - Cann. Šumperk
 ne 11.9. 13.00 SB Rýchory - So Hluboká **)

VOLEJBAL

Okresní přebor škol na ZŠ Komenského, 27. dubna děvčata, 29. dubna kluci

CYKLISTIKA

29.4. Starý Rokytník - přihlášky **cichovsky@spssoutu.cz** nebo 499 732 891

ATLETIKA

VELKÁ CENA KRKONOŠ - 18. ročník v běhu do vrchu Horní Maršov - Pomezní boudy se koná v sobotu 30. 4. 2005 (délka 15 km, převýšení 471 m). Start hlavního závodu v 10hod. před stadionem
 Vložené závody Malá cena Krkonoš pro děti, mládež a seniory na trati ulicemi obce (délka 2 km) má start již v 9,30. Přihlášky na tel. 499 874 174

Jiří Javůrek

nahoru - obsah

Zprávy ze školy a školní družiny

1. V pondělí 18.4. píší žáci 9. ročníku přijímací zkoušky na střední školu. Z celkem 24 žáků se těchto zkoušek zúčastní 19 žáků. S výsledky našich žáků Vás seznámíme co nejdříve.
2. V pátek 22.4.2005 proběhne na naší škole oslava Dne Země. Žáci 1.-5. ročníku se spolu se svými třídními učiteli zapojí do úklidu našeho města, žáci 6.-9. ročníku budou uklízet břehy řeky Úpy.
3. Schůzky rodičů ve škole budou v úterý 19. dubna 2005. Rodiče žáků od 1. do 5. třídy se sejdou ve škole v 17,00 hod., rodiče žáků 6. až 8. třídy se

sejdou ve škole v 17,30 hod.

4. Žákyně Tereza Slaninová zvítězila v okresním kole ZUŠ ve hře na klavír a postoupila do krajského kola.
5. Žák 2. třídy Pavel Perníček zvítězil v okresním kole recitace a postoupil do krajského kola. V pondělí 18. dubna v 7 hodin ráno odjel s paní učitelkou Mgr. Zinou Rutarovou na krajskou soutěž v recitaci do Hradce Králové.
6. Společně se sousedními školami připravujeme zajímavý projekt o regionu, ve kterém žijeme.

Gymnázium Trutnov je významná střední škola v rámci našeho okresu i kraje s osmdesátiletou tradicí. Poskytuje úplné střední vzdělání s maturitou. Vytváří předpoklady pro studium absolventa na libovolné vysoké nebo vyšší odborné škole. Je to škola státní, studium na ní není vázáno na žádné poplatky. Organizuje výuku ve dvou formách - osmiletém a čtyřletém studiu. Pro školní rok 2005/2006 se předpokládá přijetí 60 žáků do dvou rovnocenných tříd osmiletého a 60 žáků do dvou rovnocenných tříd čtyřletého gymnázia. Studium má všeobecné zaměření.

V tomto školním roce na škole studuje ve 25 třídách zhruba 750 žáků, jejich výuku zajišťuje 60 pedagogických pracovníků. K dispozici mají prostory v hlavní budově na Jiráskově náměstí a v pronajatých prostorách 1. základní školy ve Školní ulici. Pro výuku slouží 31 místností, z toho je 11 specializovaných (fyzika, chemie, biologie, výpočetní technika, hudební výchova, třídy s videem), dále je k dispozici informační středisko s knihovnou a Internetem. Součástí školy je sportovní hala, malá tělocvična, posilovna, letní asfaltová hřiště a atletické hřiště. Stravování je zajištěno ve školní jídelně.

nahoru - obsah

60. výročí konce války, osvobození...

pozn.red.: Poslední dny 2. světové války a, osvobození našeho regionu proběhlo již před šedesáti lety. Pamětníků událostí roku 1945 již není mnoho, většina dnešních důchodců byla tehdy v mladším školním věku a pro dnešní mládež je to doba nesmírně vzdálená. Naše děti a vnuci

by však měli vědět, odkud jsme přišli a kde žijeme. Uvítali jsme proto seriál vzpomínek p. Zdeňka Balcara, bývalého ředitele Lesnického učiliště ve Svobodě a jednoho z hrstky žijících svobodských občanů, kteří přišli do nově osídlovaného pohraničí krátce po válce. Navíc si pamatuje i na události v jeho rodišti Prorubech poblíž Hoříček, které měly vztah k našemu regionu v závěrečných dnech druhé světové války (na Trutnovsku, Vrchlabsku a Úpicku). Vzpomínky uvedeme na pokračování:

1. *Internační, zajatecké a pracovní tábory v Krkonoších a Podkrkonoší*
2. *Výsadky parašutistů v naší oblasti*
3. *Odboj a květen 1945*
4. *Osvobození Vrchlabska a Trutnovska 9. května 1945*

I. INTERNAČNÍ, ZAJATECKÉ A PRACOVNÍ TÁBORY

Mnichovskou dohodou v roce 1938 došlo k obsazení českého pohraničí - tzv. Sudet- německou armádou. Z obsazených oblastí byli Češi vyhnáni. 15. března obsadila německá armáda zbývající část Republiky. Slovensko vytvořilo samostatný stát a naše vláda byla donucena Hitlerem podepsat souhlas se vznikem "Protektorátu Čechy a Morava" pod "ochranou" Velkoněmecké říše. 1. září 1939 vpadl Wehrmacht (německá armáda) do Polska a tím začala 2. světová válka, nejstrašnější válka lidstva v dějinách s oběti přes 60 miliónů.

Postupem války a obsazením většiny států Evropy fašistickým Německem došlo k budování koncentračních a vyhlazovacích táborů pro Židy a všechny porobené národy na území Německa a Polska. Žaláře, internační a koncentrační tábory věznily miliony vězňů a zajatců všech válečných armád. Také v naší oblasti byly různé tábory, které zajišťovaly práce v průmyslu, dolech a lesích. Např. v Žacléři byly tábory dva - 600 ruských zajatců pracovalo v dolech a vězenkyně z ženského lágru pracovaly v porcelánce a textilce. Internační tábor židovských žen byl v Poříčí - a další v trutnovských textilkách v Horním St. Městě a v Libči. Také ve Vrchlabí, v Rudníku-Terezíně, ve Dvoře Králové a v Radvancích byly další tábory. Nemám přesné údaje o táborech v Horním Maršově a údajném zajateckém táboře anglických letců u Hofmanových bud v Janských Lázních. (pozn.red.: uvítáme další podrobné informace od pamětníků nebo kronikářů).

Postupem fronty, zvláště východní v Polsku, se stěhovaly tábory z polského území - nebo byly likvidovány včetně vězňů. Tak byl v únoru 1945 přemísťován tábor z Gross-Rosen tzv. "pochodem smrti" od Poříčí do Choustníkovra Hradiště. Na této strastiplné pouti zemřelo vysílením a hladem nebo bylo usmrceno doprovodným oddílem SS 89 vězňů. Dnes můžeme uctít jejich památku na hřbitově v Choustníkově Hradišti u "Památníku obětí".

V blížícím se konci války docházelo k častým útěkům zvláště

ruských zajatců. Například ze zajateckého tábora v Žacléři uprchlo počátkem roku 1945 52 zajatců. Některé další útky nebyly vždy úspěšné. Za pomoci německého obyvatelstva a domobrany (Volkssturmu) bylo dopadeno 6 uprchlíků a 9. dubna ve Vrchlabí zastřeleno. Naopak české obyvatelstvo v části Sudet i Protektorátu pomáhalo uprchlíkům a parašutistům v útěku nebo ukrytí s nebezpečím nasazení vlastních životů i životů svých rodin. Tito lidé pomáhali vytvářet odbojové skupiny na Úpícku, Dvorskú, Jilemnicku a připravovali se na otevřené bojové vystoupení v květnových dnech roku 1945.

(pokračování příště - Internační, zajatecké a pracovní tábory)

Stránku doplním citací z Kroniky p. Františka Koudelky o událostech na jaře 1945 ve Svobodě nad Úpou:

"Mládež byla vychovávána v Hitlerjugend. Byla cvičena v surovostech. Sám vedoucí byl surový a děti kopal. Cvičiště měli na Kravím vrchu. Ve škole se nevyučovalo, poněvadž školní budova byla obsazena vojskem. Vojáky, důstojníky si brali občané i na byt. Ženy měly povinnost spravovat pro vojsko prádlo. Pro válečné účely byly sebrány z kostela dva zvony, socha na pomníku padlých vojáků, která stála u kostela a pamětní desky padlých v kostele. Nedodržování nočních hlídek, zatemnění, nepřipravenost materiálu pro hašení, nebudování krytů, to vše bylo pokutováno, ačkoliv podle mínění obyvatel nikdy nebezpečí náletů nehrozilo. 4. května 1945 byli obyvatelé Svobody nad Úpou svoláni před radnici. Tam z balkonu domu čp. 71 je vyzval Ortsleiter Hans Sturm, aby si vzali prádlo, uzavřeli byty, klíče odevzdali a uvolnili tak místo pro německé uprchlíky. Auta přivezla německé důstojníky. Avšak obyvatelé protestovali a byty opustit nechtěli. Auta proto odjela. Mnozí důstojníci svlékali uniformy a brali na sebe civil. Ve škole nakládali na auta prádlo nakradené z obchodů." (Podle pamětníka Josefa Plichty, poštovního zaměstnance vv. Z čp. 204).

II. VÝSADKY PARAŠUTISTŮ V NAŠÍ OBLASTI

V posledních letech války sílil odboj ve všech okupovaných zemích Evropy. Náš odboj byl podporován ze Západu i Východu. V březnu a dubnu 1945 shazovala sovětská letadla v Krkonoších a Podkrkonoší tisíce letáků (v německé a ruské verzi) určených pro obyvatele hor a uprchlíky ze Slezska i pro sovětské zajatce. Bylo to v okolí Špindlerova Mlýna, Petrovy a Davidovy boudy a v Rudníku.

Dne 27. března 1945 v ranních hodinách byl v prostoru obce Dolní Kalná vysazen desetičlenný paravýsadek "CHAN" s velitelem pplk. Frulovem, který měl organizovat partyzánské hnutí v Podkrkonoší. Vedle sovětských vojáků byli ve skupině i příslušníci 1. československého armádního sboru. Přistání však bylo prozrazeno

zachycenými padáky v korunách stromů. Výsadkáři byli pronásledováni fašisty. Proto se rozdělily na dvě skupiny. Jedna pod velením kpt. Gahody se přesunula směrem k Černé hoře a druhá zůstala v Dolní Kalné, kde byla donucena k boji s příslušníky SS a Volkssturmu (domobrana). Poblíž obce Bukovina byl obklíčen radista Josef Varačka, který raději volil dobrovolnou smrt. Jen dvěma se podařilo uniknout. Druhá skupina byla také pronásledována a dostižena pod Černou horou, kde se 4.4. v obklíčení zastřelil Petr Solomka. Další dva výsadkáři Ludvík Šikulský a Josef Segiň byli zajati a pravděpodobně v Trutnově umučeni. Zbývajícím dvěma se podařilo uniknout do Mříčné, kde se připojili k partyzánské skupině "Nikolaj".

Jiný výsadek sovětského letadla byl proveden v noci z 25. na 26. února v prorubských lesích u Hoříček. Po půlnoci prošla čtyřčlenná skupina parašutistů pod vedením kpt. Sokolovského lesem a narazila na usedlost čp. 46 v Prorubech. Tam se jich ujal p. Vilém Balcar a ubytoval je v blízké staré myslivně. Tato budova byla dočasně neobydlena. Měl zde přechodný pobyt a ateliér akademický malíř Charles Mayer z Trutnova (otec naší herečky Carmen Mayerové). Skupina měla štěstí, protože přes celou noc silně sněžilo a stopy zapadly. Proto bylo dvoudenní pátrání Jagtkomanda neúspěšné. Po třech dnech pobytu a zásobení skupiny otec opět za sněžení převedl pomocí spojek odbojářů do pavlovické Šiškovny k panu Řezníčkovi a lesnímu Zubrovi. Ti je převedli k partyzánské skupině "Jestřebí". Toto partyzánské uskupení se zúčastnilo květnového povstání na Úpicku.

Dodatek: Tento výsadek stručně a nepřesně popsal M. Žák v okresním tisku v r. 1985 ke 40. výročí osvobození. Údaje, které dnes uvádím, nebyly dosud zveřejněny. Otec považoval vždycky pomoc výsadkářům za vlasteneckou povinnost. Všechny údaje mohu jako účastník potvrdit. Ještě v květnu 1945 jsme podle popisu kpt. Sokolovského našli dva padáky pod hromadou klestí "U buku" poblíž rozhledny (kóta 568).

Zdeněk Balcar

Opět doplním citací z Kroniky Fr. Koudelky:

"Od ledna 1945 procházely městem od východu na západ delší a delší transporty utečenců z Polska a Besarábie. Ve dne v noci hrčely po dláždění plně naložené vozy. Fronta se dala do rychlého pohybu. Fašisté kvapně začali stěhovat koncentrační tábory. Jako stíny se vlekly kostry zajatců, převážně ruských, oblečené v pytlích. A za každým úsekem bědného transportu hrkotá vůz a na něm žalují mrtví. (Podle vzpomínky Karla Švába, zubního technika z čp. 214)."

"Zajatecký tábor anglických vojáků byl v základ. závodě ÚPAP (Úpské papírny). Bylo v něm málo přes sto zajatců. Mnozí se pohybovali zcela volně. Asi 12.5. byli dopraveni letadly domů. Majitel továrny Piette byl velitelem letiště v Řezně. Do Piettovy továrny

nastoupili první Češi 5.6.1945. Byli to Rýdl Josef, Stejskal Jan (ten bytem v Dolním Maršově), Nývlt Karel, Věra Nervová... Papírna v posledních měsících okupace pracovala ob týden. V jednom týdnu museli zaměstnanci kopat u Babí vojenské zákopy. Asi v březnu byl kromě toho mezi čp. 191 a 78 (v Dolním Maršově) hlouben protipancéřový příkop. Práce na něm řídil Ortsleiter Etrich z Dolního Maršova. Továrna na pařír začala vyrábět 19.5. 1945. Vedením byli pověřeni: Jiří Hanuš, zdeněk Michalec a Miroslav Šolc. Do znárodnovací etapy spadá podnik od 1.1.1947."

(Podle poznámek pamětníka Zdeňka Michalce - Svoboda nad Úpou čp. 178)

pozn.red.: Postupně budeme vydávat další díly seriálu p. Zdeňka Balcara. Volná místa doplníme některými informacemi z městské Kroniky (pro ty čtenáře, kteří nemají přístup k webovým stránkám nebo nejsou kamarádi s počítačem), případně příspěvky dalších sběratelů, kronikářů nebo pamětníků. Uvítáme každý další materiál od našich čtenářů nebo příznivců

nahoru - obsah

Den Země na Trutnovsku

Chraňme zdraví našich dětí a naši budoucnost. Středisko ekologické výchovy SEVER, sdružení pro ekologickou výchovu SEVERKA, Církev Československá husitská, KSEV Rýchorská bouda, SHELTER (ve spolupráci s RIAPS Trutnov), ZŠ Úpice-Lány, ZUŠ Úpice, OS Radost a o.s. Horn si Vás dovolují pozvat na Dny Země.

Program:

- 20.-21.4. středa - čtvrtek - Promítání filmů s ekologickou tematikou pro školy
místo: Trutnov, aula Střední lesnické a Vyšší odborné školy lesnické
čas: 8:00 - 13:30 vstupné: 10 Kč
program: na **www.sever.ecn.cz**
Je nutné se objednat na tel. 499 874 280
- 21.-22.4. čtvrtek - pátek - Igelitiáda - úklid břehů řeky Úpy - v úseku od Babičina údolí po Horní Maršov
- 22.4. pátek - Tradiční jarmark na Rýchorách
místo: KSEV Rýchorská bouda
čas: 10:00 - 14:00

program: tkaní na tkalcovském stávku, pletení z pedigu, spřádání vlny, hrnčířský kruh, dekorace keramických výrobků, pozorování breberek, ukázky sokolnictví, program o odpadech, hmat-čuchová zkouška, největší xylofon v Čechách, ekohry a soutěže za ceny, ruční papír, závody v řezání ruční pilou, včelaření, dekorování triček, Projekt Mladých strážců, ... Přineste si každý s sebou na malém kousku papíru napsaný vzkaz, který byste rádi poslali naší planetě.

Je nutné se předem ohlásit. Tel. 499 895 107, e-mail

ksev@krnap.cz

- 22.4. pátek - Benefiční koncert pro Tatry
místo: Úpice, Husův sbor CČSH
čas: 17: 00
účinkují: Bossorky (kapela ZUŠ Úpice) a Městská hudba Úpice
- 23.4. sobota - Jarní zdravotní výlet
místo: start ve Svobodě nad Úpou na železniční stanici
čas: 8:30 - 10:15
trasa: (cca 10 km) povede přes Rýchory a zakončení bude v Horním Maršově, kde bude zajištěné občerstvení
program: pro pobavení budou na trase zastavení s úkoly zaměřenými na zdraví lidí, živočichů i planety Země. A na Rýchorské boudě Vás čeká jarmark s řemesly: tkaní na tkalcovském stávku, pletení z pedigu, spřádání vlny, hrnčířský kruh, dekorace keramických výrobků, pozorování breberek, ukázky sokolnictví, největší xylofon v Čechách, ekohry a soutěže za ceny, včelaření, dekorování triček...
Startovné: děti 10 Kč, dospělí 20 Kč
Spojení: Trutnov 8:24 - Svoboda n. Ú. 8:39 (vlak), Pec p. S. 8:10 - Horní Maršov, most 8:23 - Svoboda n. Ú. 8:30 (autobus)
- 23.4. sobota divadelní představení pro děti a nejen pro ně - Tramtárie - dobrodružná cesta za tajemstvím. Zvědavý Vrtík, fňukavá Bambulka a přísná Motorka se rozhodnou najít tajemnou Tramtárii. Musí přes vodu, letadlem nebo sníst kouzelný dort?
hrají: STAGE CODE Praha
místo: Pohádkový sál ZŠ Horní Maršov
čas: 16:00
vstupné: děti 10 Kč, dospělí 20 Kč
- 24.4. neděle - Songová bohoslužba - Oslavy Dne Země můžete zakončit bohoslužbou ve hřbitovním kostele Nanebevzetí Panny Marie (starý kostel) v Horním Maršově
čas: 10:00
hudební doprovod: HUSBAND
Po bohoslužbě bude následovat prohlídka fary.
- 1.5. neděle - Přednáška Erazim Kohák - Dvě tváře zbožnosti

místo: Trutnov, Síň Bohuslava Martinů
čas: 15:00

Tel.: 499 874 280, Email: **sever@ecn.cz**, Web: **www.sever.ecn.cz**

nahoru - obsah

Paní starostka o sokolovně

Vážený spoluobčané,

vzhledem k tomu, že ve Svobodě je národním sportem spekulovat nad různými rozhodnutími zastupitelstva, pokládám za nutné některé věci alespoň přiblížit.

Prvním bodem, který se stal velice aktuální je prodej sokolovny. V jak neutěšeném stavu se nachází jsem již podle zprávy odborníka popsala v jednom z čísel SF, ale i tak cituji: "Dle podkladů je budova postavena v roce 1890. Stavebně technický stav zjištěný prohlídkou v říjnu 2004. Objekt je prázdný nevyužívaný. Na první pohled je patrné, že objekt nebyl dlouhá léta udržován a stav jednotlivých částí je tomu odpovídající. Halová část (sál, jeviště, přísálí a šatny) je dožitá, zdevastovaná. Patrová část je též na hranici životnosti. Přístavky k hlavní budově jsou nevyužité, dožité. Objekt je nutné izolovat proti zemní vlhkosti (podřezání a vložení izolace či jiné technické řešení). Současně je nutné zjistit hodnotu vzdušného radonu v objektu a objekt případně zabezpečit proti radonu. S vysokou pravděpodobností lze výskyt radonu předpokládat a znamenalo by to vybourání všech podlah na úrovni terénu a provedení nové skladby podlah s protiradonovou izolací.

Vnitřní úpravy povrchů jsou dožité, nášlapné vrstvy podlah rovněž. Lze předpokládat drobné poruchy nosných vodorovných konstrukcí (stropů). Krov vykazuje známky drobného zatékání dožitou střešní krytinou, tu je nutné vyměnit. Veškeré vnitřní instalace jsou dožité a je nutno je provést zcela nové (topení, vodovod, elektroinstalace). Fasáda nutná oprava. Výplně otvorů jsou necitlivě vyměněny (předpokládám 80. léta) a jsou ve špatném technickém stavu vyžadujícím jejich výměnu. Závěr: s opravou je nutné začít poměrně rychle, objekt je prázdný a rychle chátrá. Dle mého názoru je nutné s totální rekonstrukcí začít nejdéle do dvou let (psáno na podzim minulého roku), s opravou střechy doporučuji neotálet a provést ji pokud možno ihned. V případě, že se s rekonstrukcí nezačne v krátké době, bude majitel za několik let řešit demolici celého objektu a ta spolu s odvozem a uložením sutí na skládku bude představovat náklad v řádu milionů korun. Zdůrazňuji , že rekonstrukce bude náročná a

nákladná. S výjimkou svislých nosných konstrukcí (zdí), podstatné části stropů a krovu je nutno veškeré ostatní konstrukce vyměnit. Ing Kasper"

Postup před jednáním zastupitelstva: v první řadě je to smlouva, která byla uzavřena mezi městem a lyžařským oddílem v roce 2001. Podle informací získaných od zastupitelů, kteří již v roce 2001 vykonávali svou funkci, byla tato projednána v zastupitelstvu. Ale u zápisu z jednání zastupitelstva se tato smlouva nenacházela a též nebyla bodem jednání, pouze bodem rozpravy. V zápise se o převodu mluví pouze jednou větou " starosta navrhnul zdarma převést budovu sokolovny do městského majetku", bez zmínky jak bude smlouva vypadat a jaké budou její podmínky. Na základě této věty byly nemovitosti č. p. 555 (budova sokolovny), st. p. č. 182/1, st. p. č. 182/2, p. p. č. 112/1, p. p. č. 78 a p. p. č. 376/4 zapsány do katastru nemovitostí jako majetek města Svobody nad Úpou.

V bodě III. se ve smlouvě uvádí: "Obdarovaný se zavazuje využívat výše uvedené nemovitosti výhradně ke sportovním a společenským účelům a v tomto smyslu je také udržívat. V případě dalšího prodeje těchto nemovitostí pro komerční účely, kdy bude porušen závazek o sportovním využití všech nemovitostí, se obdarovaný zavazuje veškeré finanční prostředky získané z prodeje těchto nemovitostí převést Tělovýchovné jednotě-dárci."

Je pravdou, že lyžařský oddíl chce městu nabídnout ponechání finančních prostředků z prodeje za umožnění odkoupení či převodu některých pozemků na Duncanu. Tyto pozemky patří v současné době Krkonošským papírnám, a. s. a je ve hvězdách, zda je město získá či nikoli. Tedy jednání jsou otevřená. To jsou jen fakta patřící do pozadí.

Vraťme se k prodeji sokolovny. Objevil se investor, který projevil zájem o budovu bez pozemků za sokolovnou a bez parkoviště po pravé straně. Zastupitelstvo se začalo zabývat jejím prodejem. Byl oddělen pozemek pod budovou s částí dvora. Zastupitelstvo schválilo prodej s podmínkou, že firma musí v průběhu tří let od uzavření dohody proinvestovat 4 mil. Kč a pak teprve bude majetek převeden do jejího vlastnictví. Investor měl v úmyslu proinvestovat 13 mil. Kč, které měl zajištěné bankou. Jedná se o renomovanou a fungující firmu. S podmínkou tedy souhlasil. Jediný problém byli manipulační a odstavné plochy. Investor požádal tedy o pozemek č.112/1 sousedící s dvorem, kde se v současné době nachází stavba prefabrikované garáže (není spojena se zemí pevným základem) a část zahrady. Záměr prodeje pozemku byl řádně zveřejněn a oprávněně si požádali o jeho odkoupení také majitel buňky (garáže) a majitel sousední zahrady. Při jednání zastupitelstva byl však podán návrh pozemek rozparcelovat a vyhovět tak všem. Tento byl zamítnut. Všichni zastupitelé věděli, že odprodej je podmíněn zmíněným pozemkem a bylo každému jasné, že na opravu sokolovny nejsou peníze a její stav

se rok od roku horší. Důvodem, proč si firma zažádala o odkoupení pozemku 112/1, je nedostatek odstavných ploch a tím pádem překážka při stavebním řízení. I přesto se zastupitelstvo nedohodlo o prodeji pozemku, který byl schválen za cenu jako stavební parcela tedy 250 Kč za m² a pověřilo mě jednáním s firmou o možném pronájmu. Jednání již proběhla a investor po zjištění této situace logicky od koupi odstoupil.

Chápu, že je ve Svobodě několik lidí, kteří prohlásí "za cenu 500 tis. Kč bych si to koupil taky" (mají možnost). Ale mají i na to, aby vybudovali kulturní stánek Svobody? Možná že někoho podceňuji.

Pokud se nesežene nový investor, nemá město dalších pár let na to, aby budovu dalo do provozuschopného stavu. Je mi opravdu líto, že většina zastupitelů přistupuje k věci bez toho, aniž by domysleli důsledky. Tím, že se prodej neuskutečnil, se ptám co dál s budovou sokolovny? Počkáme, až spadne a na náklady města budeme nuceni odstranit nebezpečnou ruinu? Nebo konečně budeme rozhodovat ve prospěch města a jeho obyvatel?

Dagmar Berrová, starostka

nahoru - obsah

Stopem přes tři oceány XI. - Martin Duda

Plavba z Iquique na Gapapágy (5.3. - 16.3. 2005)

Bez větru a s motorem jsme vypluli pod nebem bez mráček, signalizujícím horkou plavbu na severozápad ke Galapagům, které leží na rovníku. Po několika hodinách plavby, asi 60 mil od pobřeží jsme v dáli na horizontu viděli malou loďku. Nejdříve jsme si mysleli, že je tam někdo v nesnázích. Zkoušeli jsme je tedy zkontaktovat vysílačkou, ale bez úspěchu. Zamířili jsme k nim. Dalekohledem jsme viděli, že čas od času něco asi 100 metrů od loďky vybuchne a zanechá ve vzduchu bílý kouř. To nás trochu znepokojovalo. Kurs jsme ale nezměnili a po půl hodině plavby jsme byli u nich. Byla to malá rybářská loďka se dvěma rybáři, kteří zřejmě do vody házeli výbušniny, a tak lovili ryby. Nechali jsme je raději na pokoji, ztočili jsme to na severozápad a pluli jsme dál, bohužel stále na motor. Vítr nebyl k nalezení. Následující noc byla ale nezapomenutelná. Měsíc byl v úplňku a překrásně nám svítil na cestu. Jeho odraz vytvářel na hladině od horizontu až k lodi světelnou dálnici. Hladina Tichého Oceánu byla tuto noc díky úplnému bezvětrí hladká jako zrcadlo, a proto výborně odrážela obraz nebe poseté hvězdami, kterým velel majestátný měsíc. Hvězdy byly na hladině vidět skoro stejně dobře

jako na nebi. Slyšet bylo jen ladné rozrážení hvězdné hladiny přídí lodi a hlučný motor. Bylo to jako v pohádce.

Druhý den byl stejně horký, jako ten předešlý. Stejně jako každý den jsme za sebou táhli návnadu na vlasci testovaném na 100kg. Kolem poledne nám klidnou plavbu přerušil hluk našeho navijáku. Další úlovek. Werner se chopil prutu a počal boj s něčím hodně velkým, co si chtělo pochutnat na naší plastické chobotnici. Trvalo mu hodně dlouho, než rybu přitáhl dost blízko k lodi, abychom zjistili, co jsme chytili. Byl to žralok mako. S hákem v hubě sebou ve vodě házel a točil. Chudák, neustále otvíral hubu a snažil se osvobodit. Mrzelo nás, že se nám chytil na hák, protože žraloka určitě nechceme. Není to nejlepší maso a hlavně se s ním nikdo na palubě nechce utkat. Bjarni se tedy předklonil přes záď lodi a kleštěmi uštípl vlasek. Žralok se hbitě otočil a ztratil v hlubinách oceánu. Zanedlouho po našem velkém úlovku a jeho osvobození jsme asi půl míle před přídi lodi viděli provaz, dlouhý asi 100 metrů. Po přiblížení jsme viděli, že je to utržený provaz s navěšenými háky, který rybáři používají k lovení. Bylo evidentní, že se provaz utrhl někomu blíže k pobřeží a driftoval až takhle daleko.

Provaz jsme vylovili, udělali jsme z něj velké klubo a hodili ho zpět do vody. Na lodi nemáme dost místa a ve vodě to pro ryby bude malý ekosystém, na kterém poroste jídlo pro rybky. Udělali jsme to také proto, aby se do provazu nenamotal lodní šroub nějaké náhodné lodi, která by například vnoci vůbec nevěděla, do čeho vplouvá. Provaz na lodním šroubu může být velkým problémem. Po vhození toho velkého kluba provazu zpět do vody jsme pod hladinou viděli skupinu ryb. Werner se jako vášnivý rybář vybaven harpunou vrhl do vody a za pár minut se vynořil s pěkným úlovkem. Na úzkém drátu harpuny měl napíchnutou metr dlouhou rybu "dorado" a rychle spěchal zpět na loď, aby nějaký náhodný žralok tady uprostřed oceánu neucítil krev a nedostal chuť na krvácející rybu či na Wenera. Nakonec byli oba úspěšně na palubě. Liam uvázal rybu provazem, bohužel ale špatně. Ryba sebou škubla, využila své slizké kůže, aby se Liamovi vyšklubla z rukou a byla zpět ve vodě. Werner usoudil, že s děravým hrdlem ryba daleko nedoplave a vrhl se spolu s harpunou zpět do vody, aby dorado znovu ulovil. Bylo to komické. Všichni jsme s vidinou ryby k večeri zapomněli na toho náhodného žraloka. Sledovali jsme, jak se Werner pohybuje pod hladinou a dávali pozor, aby se k němu nepřiblížil nějaký zubatec. Po chvíli se Werner objevil na hladině a dorado měl znovu napíchnuté na harpuně. Werner předal dorado napíchnuté na šíp harpuny Liamovi, který stál na zádi, a potom se stalo to, co jsme nikdo ještě neviděli. Metrové dorado svým masivním tělem škublo, Liam neudržel harpunu a dorado z ní zklouzlo zpět do vody. Werner se ještě snažil potápějící rybu chytit, ale neměl už dost kyslíku na její sledování do hlubin. Zahlédl ale, jak ostatní dorada začala obeplouvat mrtvou,

krvácející rybu, pomalu padající ke dnu. Čas od času do ní hlavou strčily, aby zjistily, co se rybě přihodilo. Za nedlouho se Wernerovi ztratila z dohledu. Byl to smutný konec této rybářské epizody. Všichni jsme zastánci pravidla, že co ulovíme, to sníme. Nerybaříme pro radost. Neradi ryby zabíjíme. Ryby lovíme čistě pro potřebu stravování při dlouhých plavbách. K moři a všeho, co v něm žije, máme velký respekt a z této nešťastné příhody jsme neměli vůbec žádnou radost. K večeři jsme měli hovězí.

Tato etapa naší plavby byla opravdu bohatá na zajímavé zážitky. Kolem poledne jednoho klidného dne se 100 metrů od pravoboku objevila další obrovská skupina delfínů. Muselo jich tam být kolem stovky. Všichni vyskakovali z vody, aby se ladným pohybem vrátili zpět pod hladinu, jak to mají delfíni ve zvyku. Celá skupina se nám přehnala před přídi a po 10 minutách předvádění se nám ztratila z dohledu. Bylo to něco úžasného. V průběhu jedné z těch krásných nocí plných hvězd jsme zahlédli něco neuvěřitelného. Noc bez měsíce byla velmi tmavá a každé světlo bylo lehce viditelné. Pár desítek metrů od pravoboku jsme viděli, jak se hladina oceánu rozsvítila fosforově žlutou barvou. Osvícené místo bylo asi 30 metrů široké a 20 metrů dlouhé, navíc měnilo tvar a pomalu se začalo blížit k lodi. Nevěděli jsme, co si máme myslet.

Na fosforující mikroorganismy, které vnoci často vídáváme, jsme zvyklí. Tohle bylo ale něco neobvyklého. Světlo bylo už vedle lodi a najednou se to vrhlo pod nás. Volpaia se ocitla na svítící hladině. Potom světlo podplulo loď a ztratilo se za zádi. Usoudili jsme, že to byla skupina ryb. Jakákoliv turbulence ve vodě totiž vzruší mikroorganismy, které se díky tomu rozsvítí a na pár sekund zůstanou fosforově žluté. V tropických vodách je možné fosforescence vidět skoro každou noc. Málokdy má ale člověk příležitost vidět žluté svítící delfíny. Byli jsme někde kolem desáté rovnoběžky jižní šířky, kdy jsme právě toto měli příležitost vidět. Ve vodě bez fosforujícího planktonu by je vnoci člověk samozřejmě neviděl. Avšak díky jeho přítomnosti delfíni vypadají jako žlutozelení duchové svých předků. Nejdříve jsme viděli, jak se na levoboku objevil jeden fosforově osvětlený delfín, který hned zamířil k přídi Volpaii. Za chvíli si spolu s dalšími sedmi kamarády hrál v tlakové vlně, kterou Volpaia prořezávající hladinu vytváří. Delfíny bylo krásně vidět, jak se pod hladinou mrštně pohubují, jak rychle zatáčí a žertovně spolu laškují. Vypadalo to, jakoby každý z nich vplouval do světelkujícího plátna, které se mu potom nalepí na hladké tělo a zůstane svítit. Bylo neuvěřitelné pozorovat, jakou rychlostí se míjejí a křížují si cesty. Přitom se ale nikdy nesrazí. Bylo také slyšet známé delfíní kvičení, kterým mezi sebou komunikují. Sedě na přídi lodi, jen metr od hladiny a hrajících si delfínů, jsem se cítil jako jeden z nich. Čas od času jsem každého z nich ztratil ve tmě, když vyskočili nad hladinu, aby se

nadechli. Delfín se vždy zase rozsvítil při proražení hladiny a následovně hraní si s kamarády ve vodě. Takhle si na naši přídí hráli čtvrt hodiny, a pak se postupně začali ztrácet v hlubinách oceánu. Nakonec byli všichni pryč. Já jsem jim byl vděčný za tak krásnou podívanou - a moc jsem si přál, aby se všichni vrátili. Vydržel bych na ně koukat celou noc.

Plavba rychle utíkala a my jsme se neúprosně blížili ke Galapágům. Bylo také cítit, že se blížíme k rovníku. Teplota stoupala a vlhkost vzduchu se zvyšovala. Také se na nás znovu usmálo rybářské štěstí. Bylo to pátý den plavby, kdy se na naši plastickou chobotničku chytilo dorado, v Polynésii přezdívané Mahi Mahi. Já jsem byl nejbližší k prutu. Chopil jsem se ho a po vysilujícím boji byla ryba na palubě. Tentokrát nám ryba už neuplavala. Metr a půl dlouhé dorado bylo servírováno k večeři. Dva dny po chycení dorada nám návnadu urval mečoun. Svou vahou a ostrými zuby nám hravě přerval vlasec. Pak jsme ho už jen viděli, jak svobodně vyskakuje z vody a ukazuje nám své majestátné tělo.

Po dlouhém přemýšlení a rozhodování jsem také kapitanovi Bjarnimu řekl, že s Volpaiou nepopluju až na Aljašku. Tento severní stát USA zní skvěle a rád bych se tam podíval. Moje priorita je ale přeplutí jižního Pacifiku. V případě, že cíl je Polynésie či jiné ostrovy na jih od rovníku, většina lodí opouští západní pobřeží Ameriky v průběhu března, dubna nebo května. To je totiž období, kdy v této oblasti končí období cyklonů a oceán je tím pádem bezpečnější. Jestliže ale tentokrát s Volpaiou popluju až na Aljašku, dostanu se až někdy v září či říjnu k panamskému průplavu, kde se budu snažit najít loď, plující do francouzské Polynésie - a to je pozdě. Měl bych potom velký problém najít loď, mířící na jihozápad k mým vysněným ostrovům v jižním Pacifiku. Pravděpodobně bych v Americe musel čekat až do dalšího března a na to finance nemám. Rozhodl jsem se tedy, že z Volpaii vystoupím v Mexiku. Po souši se potom dostanu k panamskému průplavu a s trochou štěstí najdu loď, která mi umožní pokračovat v mé dobrodružné cestě. Bjarni tuto zprávu vzal velice dobře. Řekl, že je rád, že mu pomáhám s přemístováním Volpaii, ale že můžu z lodi vystoupit, kdy budu chtít.

Plavba utíkala jako voda, a když ne, čas jsme si krátili hraním šachu, čtením, hraním na kytaru či obdivováním nekonečného oceánu. Po dalších pár dnech jsme už vplouvali do přístavu Puerto Ayora na hlavním ostrově Galapág - na Santa Cruz. Za 11 dnů a jednu hodinu jsme urazili 1680 námořních mil (3111 km) v průměrné rychlosti 6.3 uzlů (11.5 km/h). Po dobu celé plavby jsme za zády měli studený Humboldtův proud, který nám pomáhal v plavbě. Jeho rychlost někdy byla až 1.2 uzlů.

Mamko, můžeš se prosím tě podívat, jak se česky řekne: ryba DORADO, která se v Polynézii jmenuje MAHI MAHI a v Karibiku DELFÍNÍ RYBA, francouzsky se řekne - DORADO CORYPHENE nebo jenom CORYPHENE. Díky Martin

pozn.red.: na webových stránkách najdete o rybě "dorado coryphene" spoustu údajů. -so

(pokračování příště - GALAPÁGY)

nahoru - obsah

Informace, zprávy, inzerce

Dagmar Berrová - **starosta@musvoboda.cz**

- **NABÍZÍM MASÁŽE** ... klasické - regenerační. Příjemném prostředí, dlouholeté zkušenosti.
KDE? - V nově otevřeném SPININGU na Krakonošově náměstí v Trutnov (nad prodejnou VELLA - 3.p.)
Irena Zámečnicková, tel. 604 602 986 - po 13 hod.
- **OBČANSKÉ PRŮKAZY** ... Upozornění občanům - Státní občané České republiky jsou povinni provést výměnu občanských průkazů bez strojově čitelných údajů vydaných do 31. 12 1994 za občanské průkazy se strojově čitelnými údaji nejpozději do 31. 12. 2005. Občanský průkaz má od data vydání maximálně platnost 10 let, i když je napsáno platnost " bez omezení"

Jana Hryzlíková

- **DIABETICI POZOR!!!** ... 25.4.2005 od 10,00 do 16,00 bude Okresní svaz diabetiků měřit zájemcům zdarma glykemii. Bude to v zasedací místnosti MěÚ v přízemí.
- **PODĚKOVÁNÍ FOTBALISTŮM** ... Ještě jednou bychom chtěli poděkovat prostřednictvím místního tisku SK MFC Svoboda nad Úpou za komfortní ubytování, které našemu skautskému oddílu sportovci ochotně a zdarma poskytli. Prožily jsme tu díky vám báječný víkend.

Za 1. roj světlušek ze Dvora Králové nad Labem Petra Hušková.

- **Péče o květnaté horské louky Krkonoš** ... nový model dotačního titulu. V letošním roce Správa KRNAP připravila v rámci Programu péče o krajinu, vedle již tradičního dotačního

programu Péče o travní porosty na území KRNAP, speciální dotační titul Péče o květnaté horské louky Krkonoš. Jeho cílem je obnova nebo udržení vhodného způsobu hospodaření na nejcennějších lučních porostech vybraných krkonošských enkláv. Pro rok 2005 bylo vybráno 37 lučních enkláv, na nichž je nabídnut diferencovaný způsob dotací. Jednotlivé lokality jsou rozděleny do tří skupin dle dopravní dostupnosti. Celková výše dotace může dosáhnout částky od 7000,-Kč do 21000,- Kč V případě zájmu o tento dotační titul, kontaktujte Správu KRNAP (Mgr.Moravcová, tel. 499 456 224)

Marian Báchor, referent hosp. správního odboru

- **SLOŽENKY PRO DAŇ Z NEMOVITOSTI** ... dle sdělení Finančního úřadu v Trutnově dovezou až po 16. květnu. Důvod - pro poplatníky dotčené novelou zákona prodloužení lhůty pro podání přiznání k dani z nemovitosti do 30. 4. 2005. Po tomto datu se budou teprve složanky tisknout.

nahoru - obsah
